

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΤΟΠΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΙΣ ΜΗΛΙΕΣ, ΠΗΛΙΟΥ

Μουσειοσκευές για τη ζωή στο χωριό

Το Κοινοτικό Τοπικό Μουσείο στις Μηλιές του Πηλίου λειτουργεί από το 1982 και παρουσιάζει την Ιστορία και τον λαογραφικό πλούτο του χωριού. Είναι ανοικτό κάθε μέρα εκτός Δευτέρας και το επισκέπτονται περίπου 15.000 άτομα το χρόνο, πολλά από τα οποία είναι παιδιά.

Παρατηρώντας τις αντιδράσεις του κοινού και ιδιαίτερα των παιδιών, διαπιστώνουμε ότι ένα μεγάλο ποσοστό των επισκεπτών έχει χάσει την επαφή με την παράδοση. Ελάχιστοι είναι αυτοί που ξέρουν π.χ. πώς λειτουργεί ένα λιοτριβί, πώς πεταλώνεται ένα ζώο, πιά είναι τα χαρακτηριστικά στοιχεία ενός Πηλιορείτικου αρχοντικού.

Την ίδια παρατήρηση κάναμε και στη διάρκεια της λαογραφικής εκδήλωσης «Ελάτε στις Μηλιές- Ζή-

στε την Πηλιορείτικη παράδοση», που εδώ και 4 χρόνια οργανώνει το Μουσείο, όταν μικροί και μεγάλοι έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν από κοντά την καθημερινή ζωή των ανθρώπων του χωριού.

Το γεγονός αυτό μας φάνηκε ιδιαίτερα ανησυχητικό, γιατί σε μια εποχή που γίνεται προσπάθεια να ανηκουμε όλοι σε μια Ενωμένη Ευρώπη χωρίς σύνορα η διαφύλαξη των στοιχείων της παράδοσης του κάθε τόπου πιστεύουμε ότι είναι απόλυτα επιβεβλημένη.

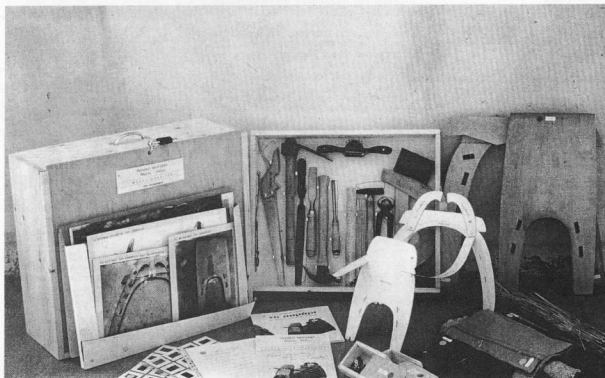
Παρακολουθώντας σχετικά σεμινάρια για τη σπουδαιότητα των Μουσειοσκευών που δίνουν τη δυνατότητα σ' ένα Μουσείο να πάει στο σχολείο, αποφασίσαμε να ετοιμάσουμε μια σειρά από Μουσειοσκευές με θέμα «Η Ζωή σ' ένα χωριό του Πηλίου».

Στόχος μας είναι να προσφέρουμε στους εκπαιδευτικούς υλικό που θα βοηθήσει τα παιδιά να ανακαλύψουν με ευχάριστο τρόπο την καθημερινή ζωή στο χωριό και να τους κεντρίσει το ενδιαφέρον ώστε να θελήσουν να κάνουν ένα ταξίδι ως το Πήλιο για να τη γνωρίσουν και από κοντά.

Μουσειοσκευή για το σαμάρι

Οι Μουσειοσκευές με θέμα «Η Ζωή σ' ένα χωριό του Πηλίου» απευθύνονται στους μαθητές των πρώτων τάξεων του Δημοτικού. Ο εκπαιδευτικός όμως μπορεί να τις παρουσιάσει και στο Νηπιαγωγείο με ορισμένες παραλλαγές που θα κάνει κατά την κρίση του.

Η πρώτη Μουσειοσκευή που

1. Η Μουσειοσκευή για το σαμάρι.

2. Η Μουσειοσκη για την καλλιέργεια της ελιάς.

3. Η μουσειοσκη για το επάγγελμα του πεταλωτή.

δημιουργήσαμε παρουσιάζει το επάγγελμα του ταμαρά, ένα επάγγελμα σχετικά άγνωστο αλλά απαραίτητο στην περιοχή του Πηλίου.

Το υλικό της Μουσειοσκευής αυτής συγκεντρώθηκε μέσα σ' ένα ξύλινο κιβώτιο διαστάσεων 0,70 x 0,65 μ., βάρους περίπου 16 κιλών, που κινείται με ρόδες.

Μέσα στο κιβώτιο ο εκπαιδευτικός θα βρει όλα τα εργαλεία που χρησιμοποιεί ο τεχνίτης για να φτιάξει ένα σαμάρι και όλα τα υλικά που χρειάζονται για να κατασκευαστεί ο ξύλινος σκελετός του σαμαριού και το στρώμα που το καλύπτει. Το υλικό αυτό συνοδεύεται από μια σειρά διαφανειών τις οποίες μπορεί να προβάλει ο δάσκαλος μέσα στην τάξη, για να δουν οι μαθητές του πώς κατασκευάζεται το σαμάρι, και από μια σειρά εγχρώμων πλαστικοποιημένων φωτογραφιών με το ίδιο θέμα, με τις οποίες τα παιδιά μπορούν να στήσουν μια έκθεση στο δικό τους χώρο. Παράλληλα υπάρχει ένα φυλλάδιο με σχετικές ερωτήσεις, ασκήσεις και ζωγραφικά θέματα. Το φυλλάδιο μπορεί να φωτοτυπηθεί στο σχολείο και να μοιραστεί σε όλα τα παιδιά για να δουλεύει από όλους μέσα στην τάξη. Υπάρχει επίσης μακέτα του ξύλινου σκελετού του σαμαριού σε χαρτόνι, ώστε κατασκευάζοντάς την να παρατηρούν τα παιδιά τις δυσκολίες εφαρμογής.

Το υλικό της Μουσειοσκευής συνοδεύεται από μονογραφία για το σαμάρι, που παρέχει στον εκπαιδευτικό τις απαραίτητες πληροφορίες για να παρουσιάσει το θέμα του. Στη διάθεση των ενδιαφερομένων βρίσκεται και ένα αυθεντικό σαμάρι.

Αν και η Μουσειοσκευή αυτή παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω των εργαλείων και των υλικών που μπορεί να πιάσουν τα παιδιά, η χρήση της από καθαρά πρακτικής πλευράς είναι σχετικά δύσκολη επειδή δεν μεταφέρεται εύκολα.

Για να αντιμετωπίσουμε αυτή τη δυσκολία, δημιουργήσαμε ένα άλλο είδος Μουσειοσκευής, πιο μικρής και πιο εύρηστης, σε μορφή χοντρουί ντοσέ με χερουλί, βάρους περίπου 2 κιλών, διαστάσεων 0,40 x 0,30 μ., που μεταφέρεται ευκολότερα.

Μικρές Μουσειοσκευές για τη Ζωή στο Χωριό.

Με το δεύτερο αυτό τύπο Μουσειοσκευής έχουμε ήδη ετοιμάσει μια σειρά από θέματα που όλα εντάσσονται στο γενικό θέμα «Η Ζωή σ' ένα χωριό του Πηλίου». Τα θέματα αυτά είναι τα εξής: Η καλλιέργεια της ελιάς. Το σπιτικό καρβέλι. Το πετάλωμα. Το Πηλιορείτικο αρχοντικό. Ο Πηλιορείτικος γάμος. Από το μαλλί στο υφαντό.

Ανάλογα με το πρόγραμμα που θέλει να παρουσιάσει ο εκπαιδευτικός και το χρόνο που διαθέτει, μπορεί να δανειστεί όλα τα θέματα των Μουσειοσκευών που αποτελούν την ενότητα, ή ορισμένα μόνο από αυτά μεμονωμένα. Η κάθε Μουσειοσκευή περιλαμβάνει: διαφάνειες και κείμενο με πληροφορίες για τον εκπαιδευτικό, φυλλάδιο για τους μαθητές, φωτογραφίες για έκθεση μέσα στην τάξη, παιχνίδι, χειροτεχνία, και ορισμένα αντικείμενα που βοηθούν το παιδί να γνωρίσει καλύτερα το θέμα.

Η διακίνηση των Μουσειοσκευών του Κοινοτικού Τοπικού Μουσείου στις Μηλιές του Πηλίου ξεκίνησε με τη φετινή χρονιά και περιμένουμε με ενδιαφέρον τις αντιδρά-

σεις των εκπαιδευτικών. Ζητάμε και θέλουμε τη συνεργασία τους και τη γνώμη τους, γιατί είναι οι μόνοι που έχουν άμεση επαφή με το παιδί και μπορούν να μελετήσουν τις αντιδράσεις του.

Για το σκοπό αυτό, η κάθε Μουσειοσκευή έχει και ένα ερωτηματολόγιο που απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς. Οι απαντήσεις τους θα μας επιτρέψουν να βελτιώσουμε το υλικό που τους παρέχουμε για να προσφέρουμε στα παιδιά κάτι ακόμα καλύτερο, βοηθώντας τα να γνωρίσουν μερικές πτυχές από την παράδοση του τόπου μας.

Οι Μουσειοσκευές δανείζονται στους εκπαιδευτικούς από το Γραφείο Αθηνών του Μουσείου: οδός Σουηδίας 58 (115 21), μετά από τηλεφωνική συνεννόηση. Τηλ. 01-7214 408. Υπευθύνη κα Ελένη-Φαίη Σταμάτη, Διευθύντρια Κοινοτικού Τοπικού Μουσείου Μηλιών Πηλίου.

Ελένη-Φαίη Σταμάτη

Διευθ. Κοιν. Τοπ. Μουσ.
Μηλιών Πηλίου

A Museum-kit on Village Life (Milies, Pilion Mount: Communal Museum)

H. Stamati

The communal, local Museum at Milies on Pilon Mount operates since 1982, presents the history and folklore of the village and is open every day except Tuesdays.

Judging from the reactions of the Museum visitors and especially of the children we have reached the conclusion that most of them are scarcely familiar with the folk tradition. This conclusion is verified during the annual folk activity which the Museum has been organizing for the last four years. This activity, entitled «Visit Milies, Experience the Local Tradition», gives the visitors the opportunity to experience the every day life of a village.

To fill this gap of folk knowledge and experience the Museum also designed and produced a museum-kit on the topic «The Life in a Village of Pilon» that is addressed to children of the first grades of Elementary Education. The teacher, however, can also present it to the kindergarten population, if properly adjusted for this

purpose.

The first museum-kit we have created presents the profession of a saddler, a relatively unknown to the public but indispensable occupation in the mountainous Pilon region. The kit contains all the tools, material and equipment necessary for saddle making, a series of elucidating slides on this subject, and a leaflet with a relevant questionnaire, exercises and drawing topics. The kit is also accompanied by a monograph on the saddle that supplies the teacher with all the information on this particular subject.

Progressively, however, we advanced to making more improved and handy museum-kits on various other topics, all serving the general subject «The Life in a Village of Pilon». This series of kits refers to: The Cultivation of Olive-tree; Homemade Bread; Shoeing a Horse; The Manor of Pilon; The Marriage at Pilon; From Wool to Woven Textile. The teacher can borrow one or more kits depending on his educational schedule and needs. He has only to contact Mrs. Helen Stamati, head of the Museum office in Athens (58 Soudias St., 115 21 Athens, Tel. Nr. 01-7214408).